

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.

Nyilttér díja soronként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők,

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Böjt.

A kalendárium szerint már vagy egy hete benne vagyunk az ünnegtartóztatás, a magunkbaterés elmélkedő idejében, a böjtben. De vajjon böjtölünk-e? Mint ahogy a farsangban joggal kérdezhettük volna, vajjon farsangoltunk-e? Korunk a nivellálódásnak, mondjuk: a szürke életnek a kora. Ennek pedig nincsen sem farsangja, sem böjtje. Kinek kinek hogy szolgál a szerenese, aszerint van állandó farsangja vagy állandó böjtje. Az állandó farsangolás az életuntak, a fáradtak, az álmosak, a minden nemes föllendülésre képtelenek, a közügyért lelkesülni nem tudók bágyadt csapatát teremti meg; az állandó böjtben levők pedig a sötét nyomorúságukban, nagy életküzdelmükben, esztendőjükben és elkieseredésükben részben destruktív elemet, részben pedig a reménytelen fásultságban tengődőket képviselik.

Bátran elmondhatjuk, hogy az emberiség nagy része állandó testi és szellemi böjtbe van kényszerítve. És, mióta a kultúra gyertyácskái már nemcsak a vidéki városokban, hanem faluhelyeken is világítanak, a szellemi böjt talán még senyvesztőbb érzés, mint a testi. Ha apáink ajkáról a régi magyar udvarházak vendégszeretetről szóló régi meséket halljuk; ha nagyanyáink elbeszélnek nekünk, hogy hajdan, hamvazószerdán, miként szállta meg az embereket a bűnbánat, elesodálkozunk s alig-alig tudjuk megérteni. Mi, a huszadik század bűnös, könnyelmű, felületes gyermekei, fásultan valljuk be, hogy élni képtelenek vagyunk; hogy lelkünket magasabb eszmék szférájába fölvenni nem tudjuk. Olyanná vált az emberi élet, mint a mechanika transzformációs gépsokasága. Órapontosságra indulnak meg a zakatoló gépek s míg csak valami katasztrófa be nem áll, működnek szüntelen. Egyforma és fülsiketítő a zaj. Változatosság és változás a gyári műhelyben nincsen. Ilyen a mostani ember élete is. Bele vagyunk állítva a transzformációs gépezetbe; ennek egy csavaraként, egy szövegeként kell működniünk mindaddig, míg, amint a költő éneklé, a halál azt nem mondja: csútt!

Ezért nincs a mi életünkben sem igazi farsang, sem igazi böjt, csak szürke, egy-

forma, hangulat nélküli hétköznap. Ezért nincs a mi életünkben nagy föllendülés akár az öröm, akár a bánat régiójában.

A korszellemnek van ez a böjti, ez a keserű hangulata. Azok az eszmeáramlatok, amelyek mind hatalmasabban érintenek, zavarba hoznak bennünket. Nem tudjuk, nem sejtjük a jövőt. Valami nyughatatlan közérzés vesz hatalmába bennünket. Ma, az állandó eszmeakavardás s ennek az áramlatai között, igazán nem tudjuk, vajjon további böjtbe vagyunk-e kárhoztathatók; további tespedésre és mozdulatlanúságra vagyunk-e ítélve. Igazán nem tudjuk, vajjon ez a bizonytalan állapot, ez az izgató uralkodóáramlat eszandesen, vagy nagy szélrohammal ér-e véget.

Politikai égboltozatunkon nehéz fellegek ülnek. Ott, ahol nemzetünk sorsát intézik, a viszálykodás és a pártoskodás már nagy idő óta meddősegre kárhoztat bennünket. Békés fejlődésünknek mindmialta derekát szegik a torzalkodások, az egyenlenségek, ezek az ősi átkai a magyar nemzetnek. Ki tudja, mit hoz a jövő?

A nemzet küzdelmei mellett az emberiség küzdelmei is mindig rendkívül érdekesek. S e kor gyermekeinek föltétlenül érezniök kell, hogy az új eszméknek olyan határmeggyéjén állanak, amely az emberiség történetének fejlődésében a legérdekesebbek egyike.

Egyrészt szerencsétlenségünk, másrészt boldogságunk, hogy a jövő sorsai fátynlát nem tudjuk fellebbente, i.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. v. erdőhivatalának éves jelentése az 1911. évről.

Közlő: Zolomy Imre v. erdőfőmérnök.

Erdőgazdaságunk múltévi eredményéről szóló jelentésemel tisztelettel a következőkben terjesztem elő, azzal, hogy az egyes pontokhoz csatolt kir. utatások részletesen tüntetik fel az elért eredményeket, vagy változásokat.

Az elmúlt üzemévben, úgy az előirt munkálatok teljesítésénél, valamint a faanyagok értékesítésénél soknemű akadállyal és hátráltató körülménnyel kellett megküzdenünk, mindazonáltal, főleg jóvedelmezőség szempontjából, az elért eredmény oly nagyarányú, hogy az nemcsak a városi

erdőgazdaság fontosságának emelésére, de jövő háztartásunk biztosítására és javulására is alapul szolgálhat.

1. Terület.

A birtokállomány az év elején 950416 k. hold volt. Időközben az erdőbirtokhoz csatoltatott a m. kir. bányakincstártól vett 68 k. hold terjedelmű károlyaknai hányó, Hrneciár Sándortól a Riznye-dülőben vett 27 k. hold, Arvai Andrásról a Singlová-dülőben vett 30 k. hold erdei belzet és Antosik Andrásról a Pekló-dülőben cserébe vett 14 k. hold erdei belzet. Az összes szaporulat tehát 139 k. hold.

Ezzel szemben eladatott a Kherling-dülőben 04 k. hold és Antosik Andrásnak cserében átadatott 18 k. hold. Az apadás tehát 22 k. hold volt. Birtokállomány tehát az év végén 951586 k. hold, melyből az erdőszült terület 937956 k. hold, míg a többi más művelés alatt álló területet alkot.

2. Főhasználatok.

E címen az elmúlt évre 882 k. hold terület volt előírva kihasználásra s ez teljesen meg is tartatott. A vágásterületeken 5 holdon tarvágot, 14 holdon szájalást, 818 holdon fokozatos felújítást alkalmaztunk. Ez utóbbiaknál különösgondot fordítottunk a kihasználható egyedek kijelölésére s ez alkalommal a természetes felújulás sikerének biztosítása volt a főcél. Minthogy pedig az üzemterv pontosan előírja, hogy a faállomány össz-mennyiségének hanyadrésze használható ki, a revisió alkalmával eszközölt pontos felvételek dacára, a jelöléseknél külön vettük fel a kihasználható és külön az állvahagyandó törzseket és ezeknek a körlep-összegéből állapítottuk meg a helyes hányadot. E jelölési móddal nemcsak az üzemtervi előírásnak pontos megtartását biztosítottuk, hanem bármikor betekinthető pontos leltárral rendelkezünk az állvahagyott faanyagra nézve, mennyiség és minőség szempontjából egyaránt.

A főhasználati vágásterületeken kihasználattott 11508 m³ fenyőmufa és 1234 m³ fenyőtűzifa, továbbá 677 m³ tölgymufa és 72 m³ tölgytűzifa.

Az adatok összehasonlításából látható, hogy a műfakihasználás mellett a tűzifa mennyisége csak egy tizedrészt tesz ki.

3. Előhasználat.

A gyéritések kijelölése, bár tetemes munkacs költségtebbet jár, mégis a szálamkénti jelölés által történt. Ez alkalommal természetesen az értékesebb faemeknek felszabadítása, viszont a beteges, elnyomott, vagy értéktelen egyedek kiszedése volt a főcél. Üzemtervileg 346 k. hold volt a múlt évre előhasználatra előírva s ezzel szemben azt 334 holdon teljesítettük.

Gyéritések és tisztázó-vágatok után kihasználtunk 1114 m³ fenyő, 206 m³ tölgy, 12 m³ kőris és 24 m³ nyárműfát, továbbá 1075 m³ fenyő, 92 m³ tölgy és 5078 m³ vegyestűzifát.

4. Rendkívüli és esetleges használatok.

Ilyenmű használataink csak mint esetlegesek voltak az egyes erdőrészekben elszórtan és sehol számbavehető tömegben s az tisztán az elszáradt, szű által erősen megtámadott, szél-döntött stb. törzsek kibaszálására szorított, azokban az erdőrészekben, melyek egyébiránt sem fő-, sem előhasználatra a jelen félfordulósakra előírva nincsenek. Ily címen a folyó évben kihasználtunk 180 m³ fenyő épületi fát és 311 m³ fenyő-tüzfát.

5. Mellékhasználatok.

A mellékhasználat mészégetésből, fűsarló-zásból, kavicstermelésből és makkoltatásból állott és az előirányzott 1000 kor. helyett 5541 kor. folyt be, melyből azonban 3425 kor. átfutó tétel s így e címen a tiszta jövedelem 2126 kor. volt. Ugyan- is az elmúlt évben a mészégetést házikézelésbe vettük, melynek eredménye az volt, hogy a kemencénkinti 30 kor. helyett a meszet 110 kor. használna értékesítettük s így az eddigi eredménynek majdnem egyszerűsét érték el. A termelés- és fuvarköltséget a vevők térítették meg s ez összegek, mint átfutótételek, emelték a bevételeket, de egyuttal a kiadásokat is.

Próbálkoztunk a szénégetéssel is, de, piac hiányában, ezt abba kellett hagyni. A múltévi nagy szárazság a közlegelőket kiégette s ez okból, de főleg a marhák itatása végett, a mizériákon úgy segített a városi Tanács, hogy az arra alkalmas idősebb erdőrészeket, legeltetés és itatás végett, teljesen díjlanul bocsátotta rendelkezésre.

6. Raktári tüzfeladás.

Az év elején a maradvány 4714 ürm.³ volt. Az év folyamán befuvaroztatott 50879 ürm.³, kiadatott 42043 ürm.³ s így a maradvány az év végén 1355 ürm.³ volt.

A tópataki fuvarosok szerződésével sikerült a befuvarozást az előbbi évhez képest 1000 ürm.³-rel emelni, miáltal a raktárak a kellő mennyiségű és minőségű anyaggal mindig el volt látva. E címen előirányoztatott 23000 kor., tényleg befolyt 22490 kor. és így 510 koronával kevesebb, viszont azonban készletünk 1200 ürm.³-rel több, mely a kiadásokat, mint többleti kiadást, a fuvar miatt 3600 kor-val emelte.

7. Fokúfeladás.

A hulladék- s galyfaszedés az év nagyobb részében ingyenessé tétel, hogy a szegény néposztály a téli hónapokon elláthassa magát a szük-

séges tüzfával. Helyenkint s időnkint azonban az illetők indolenciája folytán az engedélyt, büntetésükben be kellett szüntetni. Előirányozva volt e címen 700 kor. befolyt 49080 kor., vagyis 20920 koronával kevesebb.

8. Erdősítések.

Üzemtervünk egy évre 668 k. holdat ir elő erdősítésre, minthogy azonban az előírásokat nem 10, de 6 év alatt akarjuk teljesíteni, hogy a visszamaradó 4 évben csupán a szükséges pótlások legyenek eszközölve, az évi erdősítendő terület 111 k. holdat tesz ki. Ezzel szemben az erdősítéseket 165 k. holdon teljesítettük, a következő okoknál fogva.

Az egyes területekre előirt csemetemennyiség a tényleges szükségletet helyenkint túlhaladta s így, a visszamaradt csemeték felhasználása végett, az ültetéssel tovább mentünk a folyó évben elő nem irt területeken is. Továbbá a múlt évi nagy tölgyakktermés folytán 41 hl-t szedtünk, mely azonban a beálló esőzés folytán csirázni kezdett s így 21 hl-t a szükséges helyen elvetettünk még az ősz folyamán, 20 hl-t pedig a jövő évre vermeltünk el.

A múltévi rendkívül nagy szárazság, valamint a májusi késői fagy erdősítéseinkben is tetemes kárt okozott, melyet azonban még az ősz folyamán, a rendelkezésre álló csemeték mennyiségéhez képest, lehetőleg pótoltam. Természetes, a többleti munkák több kiadást is okoztak s ez 2743 koronát tesz ki, mely a többleti bevételekben bő fedezetet talált.

Vetésre felhasználtunk 21 hl. kocsánytalan tölgyakkot, ültetésre pedig 123000 db. kocsánytalan tölgy, 160000 db. jegenyefenyő, 23000 db. feketefenyő, 2000 db. vörösfenyő, 6000 db. Banxfenyő- és 310 db. akáccsemetét.

Csemetekertjeinket teljesen gondoztuk és ápoltuk. Összes csemetekészletünk az év végéig 460000 db. különböző fajú és korú csemete.

9. Fialatosok tisztítása.

Erdőápolási és nevelési szempontok évről-évre sürögősebbé és szükségesebbé teszik a mesterséges, valamint a természetes uton meglepült fiatalosaink tisztítását. Ez a gyomok és gyomfák, valamint az értékebb fajok elnyomással fenyegető egyedek kiszedéséből áll. Az üzemterv a tisztításokat 68 k. holdon írja elő; ezzel szemben a tisztítást, helyenkint a gyéritésekkel kapcsolatban, mintegy 90 holdon teljesítettük.

10. Erdőkárok.

Az elmúlt évben 305 kihágási esetet derítettünk ki, tehát az előző évihez képest 106-al kevesebbet. Ez egyrészt a lakosságnak a kihágásoktól való tartózkodásait jelenti, másrészt annak a nagy munkaszakulatnak az eredménye, mely a hónapokon át tartó jelölések folytán állt elő s amelynél a szükséges segédszemélyzet hiányában az erdészeti személyzet állandóan le van kötve, amidőn is ellenőrzési szolgálatait a kellő mérvben teljesíteni képtelen.

A múltévi hátrálékkal együtt 29 esetben egyezés jött létre, 324 eset pedig, elbirálás céljából, a rendőrkapitányi hivatalhoz terjesztett be.

A bírságok közül befolyt:

egyezség útján ..... 62068 K
ítélet útján ..... 61045 K

Összesen: 123113 K

vagyis a 2000 kor. előirányzattal szemben 768 kor. 87 fillérrel kevesebb.

11. A bevételek összehasonlítása az 1911. évi költségvetés előirányzatával.

	Tényleg befolyt az 1911. évben		Előirányzat az 1911. évben	
	K	Fillér	K	Fillér
1. Eladott épület- és más...	11500	—	140360 60	25360 60
2. Eladott tüzfá az erdőn	9309	—	15259 60	9959 00
3. Eladott a raktáron	25000	—	22490	—
4. Szerződésileg eladott fa	18000	—	15485 53	—
5. Eladott faküfa	700	—	480 80	—
6. Kártérítések és hajt.	2000	—	901 92	—
7. Vadászati hasznosít.	240	—	259	—
8. Mellékhasználatok	1000	—	5541 92	4541 92
9. Erd. épületek bére	718	—	648	—
10. Zaindfeladás	2300	—	5970	—
Összesen:	172258	—	207988 57	39542 32

Jóllehet a többleti bevételekben, mint átfutó tétel, tetemes összeg szerepel, mely viszont a többleti kiadásokban egyenlítődik ki, mindazonáltal a legjobb eredmény már ezen az alapon is biztosítva van.

Az egyes eltéréseket az illető főhasználatoknál már indokoltam, végeredményben pedig a nyert bevétel az előirányzathoz képest **36140 kor. 87 fill.-rel több.**

(Folytatása köv.)

Elkém beteg ...

Elkém beteg: daltermő kínja van.
Oly szent e kín, aminő hangtalan.
Fősz szívemben reszkető vágy ébred;
S én álmodom, csak álmodom feléled ...

Elkém beteg: titokban vérzik el,
De nem cserélnek üdvöt senkivel.
Az én sebemmel szemni föl nem érhet ...
Csak álmodom, csak álmodom feléled ...

Selmecebányai diákéletemből.

Régi história, de kevesen tudják. 1862-ben bevégeztem a rózsá-utcai Donát-féle előkészítő-osztályt. Ennek az iskolának a tanítóját Altmann Daninak hívták. Valósággal a tanítók mintaképe; igazán ideális tanító volt. Szorgalmam jutalmául egy német bibliát kaptam tőle, mely még ma is megvan és pedig teljesen ép állapotban. Egyszerű magyarázata az, hogy — azóta se lapozgattam benne.

Ugyanez év szeptemberében beiratkoztam a selmecebányai liceum első latinjába. Ez az év a megpróbáltatás esztendeje volt rám és valamennyi osztálytársamra nézve. Chován Károly osztályta-

nárunk tette ezt számunkra azzá. Bármilyen csékély-ségért elővette suhogó nádpalcáját és lapos tenyerünkre nem győzte osztogatni a sok »pacikat«. Még élénken emlékszem egy esetre, amidőn egyik szomszédom, egy Cerva Lajos nevű fiú, nem akarta tenyerét önként odatarítani, a szegénynek majd teljesen leütötte a jobb fülét a nádpalcával. Nem túlzás, hogy napi ötórán előadásából két órán át gyakorlati futamokat végzett a nádpalcával rajtuk. Nem is kellett ruháimat akkor soha porolni. Kiporolta ő.

Velem kivételt tett. Talán jóindulattal volt irányomban. Hogy a többiek a padban el ne rontsanak, egész nap a nagy tábla alatt térdeltetett. Egyszer, amint ott térdelvek és a tanár úr a tábla mellett állva, ép a pythagorasi tételt vezette le, egy darabka kréta leesett a földre, ép mellém. Fölvettem és miután a tanár úr csizmájáról (télen-nyáron magyarcizmában járt) hiányoztak a sarkantyúk, az egyik eszma sarkára a krétával odarajoltam egy szép sarkantyút, anélkül, hogy észrevette volna.

Természetesen, annál jobban észrevették a fiúk a padból és, persze, egyiket se érdekelt többé a pythagorasi tétel. Valamennyinek odaszegződött a szeme a gyönyörű sarkantyúra, amelyet a rettegett professzor csizmájára oly ügyesen applicáltam. Ám nem sokáig maradt a pompás tréfa

felfedezetlenül. Az egyik tanulóársam (Nemes Gyulának hívták s aki különben is az osztályban a leghangosabb nevető volt) ezuttal se tudta magát türtőztetni és hangos kacagásba tört ki. Ezzel elárulta a dolgot. No lett is erre hadd-el-hadd. A professzor ur az egész évi mértani órák alatt nem rajzolt föl annyi egyenes és görbe vonalat a nagy táblára, mint ahányat én akkor, művészetem elismeréseképpen, a hátamra kaptam. És e sarkantyú-történet azután egész éven át kísérte engem, jobban mondván, húzódt a hátamra, rejtett aggodalmas percek okozva. Mert ettől kezdve minden stikliért én szenvedtem, én voltam mindig és mindenben a bűnbak, ha más követett is el valamit, sőt sokszor még ha jelen sem voltam a csinytevésnél.

Helyzetemet súlyosította az a körülmény is, hogy én boldogult anyai nagyatyámnál, Pischl Jánosnál laktam. A ház ott állt, hol később Berks lakott, a harmadik »bricskón», a Kachelmann házával átellenben. Bizonyára kevesen emlékeznek már az öreg urra, az én öregapámra! Én azonban még most is élénken emlékszem rá. Felejthetetlen előttem azért is, mert az öreg a légyecsapójával, ahelyett, hogy a legyeket ütötte volna, naponkint nekem kedveskedett. Ugyanis minden este dáma-sakkoztunk. A játszmában mindig én voltam a vesztes, még ha nyertem is,

Küzdelem egy képért.

Abban a reményben, hogy a mai napon befejeződő képkiallítás a festészet, mondjuk: a képek iránt némi hangulatot, talán érdeklődést kell elmondanom egy képnek a történetét. Elmondok egy tragédiát, melynek a színhelye Selmecebánya, Budapest és Bécs.

Ez azonban csak kivonat abból a történetből, melyet még a művészeti lapok se merítettek ki teljesen, pedig a magyar lapokon kívül a külföldi szakkalok is bőven foglalkoztak ezzel a nevezetes képpel.

Előre is jelzem, hogy a képnek a felfedezése óta előttünk lefolyt viszontagságos történetét két évre terjedőleg s a valósághoz hiven csak én írhatom meg, mert a harcot, melynek az volt a célja, hogy a kép Magyarországon maradjon, én kezdtem meg, azzal a törekvéssel szemben, mely azt hangoztatta, hogy: »Das Bild muss in Wien bleiben.«

Ugy-e, erős önéreztet hangja ez? Talán nem is illik hozzám. De a valóság mellett bizonyít. — Lássuk!

Mintegy 12 évvel ezelőtt, egy nyári estén, jó későn, beállt hozzám az a szerencsétlen ember, akinek tragédiájával az alábbiakban megismerkedünk.

— Ismét hoztam egy képet, úgymond, tessék megtekinteni, megbírálni vagy pedig megvenni. Odaadom 6 frtót. Én négyért vettem. Így 2 frtot nyernék rajta s ezt igazán megérdemlem, mert egész napot bolyongtam a környéken s csak ezt az egyet sikerült felhajtynom.

A por, mely egész öltözetét ellepte, tanúságot tett állítása mellett, de én olyan beteg voltam, hogy kénytelen voltam elutasítani.

Nem tágitott. Felhozta a képet rózsaucai kertembe, ahol épen a lemenés nehézségeinek mérlegelése volt a beszédünk tárgya.

Egy rózsaszálhoz támasztotta, úgy, hogy jól láthatam volna a holdvilágnál, de én képtelen voltam odatekinteni.

Illedelmesen bocsánatot kért, azután beszélt, beszélt tengernyi szenvedéséről, hogy őt nem értik meg az emberek. Most is egy kincset vásárol-

mert ha leütöttem egy dámáját, kaptam egyet a légycsapóval s ugyanabban a jutalomban részesültem, ha nem ütöttem is le a dámát.

De korántsem kell azt gondolni, hogy csak Dámenbretnél ért a szerencse, hogy a légycsapóval közelebb ismerkedhessem meg. Gondoskodott arról az én nagyapám egyéb alkalommal is. Például: reggel csak $\frac{3}{4}$ 8 órákor volt szabad hazulról iskolába mennem és mire az alsó-utcából a liceumba értem, rendszeren elmult 8 óra, amiért Chovan tanár ur elnadrárgolt és büntetésből 10-től 11-ig be is zárattott. Miután pedig emiatt, nagyatyám szigorú parancsa szerint, $\frac{1}{4}$ 11-re nem lehettem otthon, csakis 11 után, a késői hazajövetelért ismét a légycsapóval kerültem össze. Így ment ez nap-nap után, délelőtt és délután. Verés itt, verés ott s alig jutottam annyi szabadidőhöz hogy megebédeljek. Ha pedig iskolatársaimmal a »spitálszkon«, játszani, lapdázni akartam volna, arra csak éjféltre jutott volna idő.

Tanárom és nagybátyám é figyelmes bánásmódja mellett nem csoda, hogy váltólázba estem. Minden harmadnap lázam volt, rendszeren szerdán és szombaton délután, tehát ép azokon a délutánokon, mikor nem volt előadás. Nem messze lakott tőlünk a liceum orvosa, dr. Mihálka, aki segíthetett volna rajtam, de betegségem kezelését nagyatyám vállalta magára. Az orvoslás az ő

hatna, ha volna 1500 frtja. Stb. Nagyon okos ember volt. Tudta, hogy az ideges embert ingerli másnak az idegessége, hát alábbhagyott idegességével és lassan, megszokással, nyugodtan beszélt. Céljt ért. Odapillantok, végigfut szemem a képen, majd újra végignézem, egy pontra tér vissza a tekintetem s fölcillan a szemem. Nem tudtam többé attól a ponttól megválni.

A kép tulajdonosa észrevette ezt, felugrott s ismét erőt vett rajta előbbi izgatottsága. Elhalmozott kérdéseivel: »Ugy-e megér 6 frtot? Mit láttam rajta? Ki a szerzője? Mit ábrázol?«

Nagyon kifárasztott és felizgatott a kérdéseivel. Bosszankodtam rá. Hiszen még azt se tudtam, vajjon férfit vagy nőt ábrázol-e a kép; egy vagy több alak van-e rajta. Csak három ráncot láttam egy alak ruháján és pedig a karján, de erről a ráncról én sokat olvastam le: azt, hogy ez a kép nagy művészeknek a műve.

Nem vettem meg a képet, de felajánlottam tulajdonosának az árát, kisegítésként s megígértem, hogy 2—3 hét múlva fogok felelni a kérdéseire. Addig azonban ne jöjjön el, ugyanis van még vagy 5—6 kép a szobámban, melyeket meg kell határoznom. Megígérte, hogy nem háborgat két hétig.

Másnap már a kertemben járt fel s alá, izgatottan lesve kijövetelemet.

— Semmit, semmit, semmit sem akarok egyebet, csak azt, hogy miért nem veszi meg a képet, uram? Elénk mimikával, erős taglejtéssel kísért minden szót.

— Mert sokkal többet ér és én nem akarok a maga helyzetével visszaélni.

No hiszen megjártam én az én emberemmel. Válaszomra a kérdések egész özönét zúdította reám.

— Megér 10 frtot?

— Meg.

— Megér 20 frtot?

— Meg. Többet is.

— Megér 50 frtot?

— Száznál is többet ér, de, kérem, ne kérdezen többet, majd csak két-három hét múlva.

Harmadnap, mikor a hivatalból hazatértem, a szobámban etém áll a kép tulajdonosa az átmosott képpel. Felfüggesztjük a képet s ime, előttünk vannak az összes alakok, a két falakkal: Máriával, kinek arcáról anyaságának boldogsága, ennek a boldogságnak felmagasztaló tudata su-

talalmánya volt s rajtam próbálta ki. Mielőtt a láb rám jött volna, éhgyomorrra hét nagy nyersbabot kellett egy pohár vízben lenyelnem. Mikor aztán kitört rajtam a hideg láz, addig kellett a tágas, kövezett udvarban körbefutnom, míg bele nem izzadtam. De idáig nem jutott soha a dolog, mért én, elfáradva, elcsigázva és teljesen kimerülve, már hamarabb összeestem. Nagyapám ugyan próbálgatott az obligát légycsapóval felébreszteni és engem még további körbefutásra ösztönözni, de hasztalan. Lázbajomnak ez a leírt »modern« kezelése, amelyet, hála az égnek, a gyógyászat nem általánosított, azt eredményezte, hogy lesoványodtam, mint a csontváz és annyira elgyengültem, hogy később már a 7 babot sem voltam képes lenyelni.

A rokonság látva, hogy komoly a bajom és hogy már szinte a másvilágra készülődöm, Almánn néniel az élen családi tanácskozást tartott, melynek egyedüli tárgya az én csekélységemnek nem épen irigylendő helyzete volt. Résztvettek a tanácskozásban: Oszvaldt néni; az akkor még hajadon, Istenben boldogult Bernhard néni, no meg a fivérük, a Pischl János bácsi. Az eredmény az a határozat lett, hogy még aznap át kellett költöznöm Pischl János bácsihoz, az antali-utca-
Azzal motiválták ezt a megállapodást, hogy nekem sokat kell a szabad levegőn tartózkodnom,

gárzik le, árad szét s Erzsébettel, ki térdreha-jolva, örömmel teli arccal fejezi ki hódolatát az anyaság előtt: »Te vagy áldott az asszonyok között!«

Ösztönszerűleg, egymásután szedtük le a fal-ról a többi képet, hogy ne zavarják ezt a tisztaságot, ezt a hódolatot. Pedig nem kisebb mesterek művei függtek ott, mint Boucher, a rózsaszínnel alapozó mester, továbbá Tintoretto stb. Még Pázmány Péternek nagybecsű arcképe, Savoyai Eugén hercegnek teljes diszben, hosszú uszályal körülvett alakja is más szobába került s az anyaság isteni érzésétől boldog Máriát, az asszonyok legboldogabbikát »háromféle vallások üdvözlík vala és hódolának Néki.« Mindhármán rabjává lettünk, nem külső erőszakból, de önkéntes hódolathból, annak az eszmének, melyet a nagy művész ezen a képen élénk varázsolt.

Csak lassan ocsúdtunk föl s a hatás alatt állva még tovább is, az a kérdés tolt ajkunkra: »Ki lehet az a nagy mester, ki lehet ennek a remekműnek alkotója?«

(Folytatom.)

HIREK.

— Személyi hírek. Réz Géza főiskolai tanár az ércelelkészítő-művek tanulmányozására Berlinbe utazott.

— Bartha Béla dr. nyugalomban. Bartha Béla dr. főiskolai tanárt, aki, súlyos betegsége miatt, már közel egy esztendeje szabadságon van, mivel állapota egyre súlyosabb s felépüléséhez úgyiszlóvan semmi remény sincsen, a m. kir. pénzügyminiszter a napokban nyugalomba helyezte. A távozásával megüresedett jogi tanszékre a főiskola rektora már ki is írta a pályázatot. — Bartha Béla dr., ki a debreceni jogakadémiáról került a selmecebányai főiskolára, közel hétévet töltött Selmecebányán. Ez alatt az idő alatt nemcsak mint tanár, nemcsak mint a főiskolai Segélyezőegylet elnöke s a Selmecei Népbank igazgatója, hanem mint ember is általános becsülésben és szeretetben állott. Távozására érzékeny veszteség a főiskolára, melynek egyik elsőrangú disze volt, ki tudományos munkásságával országos nevet vívott ki magának s pénzügyi téren a legkiválóbb tudásaink között foglalt helyet.

erre pedig igen alkalmas lesz a bácsi háza mellett elterülő nagy kert, — sőt, hogy még éjjel se maradjak jövevegő nélkül, az ágyamat is a zsin-delytető alá helyezték. Én ugyan ma is azt hiszem, hogy ezt nem a jövevegőért tették, hanem mert szűk volt a lakásuk.

De akármin volt is a dolog, annyi bizonyos, hogy vége szakadt a dámajátéknak, meg az ezzel kapcsolatos sok szenvedésnek. János bácsi ugyanis ép oly kevésbé törődött velem, mint akár Napoleon, de annál jobban a felesége, a jószívű Viktor néni. Ugy, hogy új otthonomban egészen jól éreztem volna magam, csak az volt a baj, hogy messze laktunk a liceumtól. Már $\frac{1}{2}$ 7-kor el kellett indulnom, hogy 8 órára az iskolában lehessenek. Azóta örökös ellensége lettem mindenféle turistaegyletnek és bizonyos, hogyha Király Ernőnek napjában négyszer ilyen utat kellett volna megtenni, mint nekem, bizonyára ő sem lenne ma a Sztinya-osztálynak olyan lelkes és kitartó tagja.

Hogy mint ment a sorsom a második latinban, Jezsovits osztálytanárom alatt, majd legközelebb fogom leírni, valamint azt is, hogy miért voltam Mikszáth Kálmánnal a Karcer-ben bezárva.

Rotschild.

— **Jubileum.** Tegnap ünnepelték *Vady Antal* köztisztviselőben álló dohánygyári igazgatónak 35 éves szolgálati jubileumát, mely alkalommal a tisztviselői kar. nemkülönben az altisztek és a munkások küldöttsége is meleg szavakkal üdvözölte az ünnepeltet.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Zsitvay János* selmecebányai kir. kath. főgimnáziumi tanárt a VII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevezte.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tarcsányi Kálmán* kir. közalapítványi erdőmérnökgyakornokot kir. közalapítványi erdőmérnökjelöltté nevezte ki.

— **A kir. kath. főgimnázium hangversenye.** Csodát láttak a mult szombaton városi vigadóknak jogosan gáncsolt falai. A népvándorlás oly arányokat öltött ezen az estén, hogy azok, akik közvetlenül a hangverseny kezdete előtt még jegyet akartak váltani, visszafordulni voltak kénytelenek, mert helyet nem kaptak. Városunk színe-java, osztály-, rang- és valláskülönbőség nélkül, zsufoltság töltötte meg nemcsak a termet, hanem az összes mellékhelyiségeket is. A tíz számból álló tartalmas műsor mindvégig lebilincselte a figyelmet. Hiszen a nagy közönség nem kritizálni, finnyáskodni, követelődni, hanem az ifjúságnak, szemefénye szárnypróbálgatásának a megszemlélésére jött ide. A műsor fénypontját az énekszámok tették, amelynek előadása a középiskolai énekkarok átlagos nivóját messzire meghaladta. *Mozsik Felicián* udvari káplán ur valóságos varázsló, aki saját művészi egyéniségének érett zenei fel fogását tökéletesen beleszuggerrálta énekkarába, amelynek színezése, kiváló frigiesen halk pianó, kifogástalan lélekzetvétele és frazirozása a szakembert még inkább ejtették bámulatba, mint a laikust, akinek a tanítás technikai háttéréről legfeljebb halvány sejtelme lehet. Legszebben hangzott talán a »Diffusa est« c. motett, amelynek utolsó éterikus finomsággal elsusogott ütemei elfelejtették a hallgatónak a körülötte pompázó világot, eleje varázsolták a gotikus csúcsívek misztikus, tömjénillatos homályát, hogy lelkét az áhitat szárnyain a magasba emeljék. Művészinek mondható előadásban hallottuk a »Tu es Petrus« kezdetű nyolcszóló motettet, amelynek szövevényes szólamlabirintusában a karmester varázsvesszeje világosságot és érthetőséget teremtett. A bemutatott világi dalok: a hangulatos »Csendül az estharangzó«, az örökbecsű Schubertdal: »A hársfa«, a groteszk »Békahangverseny« és a befejező stílus felcsendülő, hat számból eszokora fűzött sírvivágó népdalunk mind-mind újabb hangulatokat és érzelmeket váltottak ki a hallgatóság lelkéből, amely viharosan követelte az utolsó három énekszám megismétlését. Ennek az ünnepelt dirigens, a teremben levő nagy hőség dacára is, előzékenyen, de hősies önfeláldozással tett eleget. A lútvóshangszerekkel kibővített intézeti zenekar derekas zenei készségről adott tanúságot, amikor a könnyebb stílusú két zenedarab mellett Mozart »Titus nyitányát« és Haydn 27-ik szimfóniája első tételének klasszikus hangjait szólaltatta meg. Ez természetesen vezető-karnagyuk, a klasszikus zenéért élő-haló *Cziczka Sándor* ur kiváló érdeme. Két magán szereplőben is volt részünk; az egyik: *Szeidel Jenő* VIII. o. t. kellemes tenorhangján, amellyel korához képest egészen ügyesen bánt, általában tetszés mellett Gr. Zichy Géza »Alár« c. dalművének egyik áriáját adta elő, a másik: *Szilnyai Zoltán* VIII. o. t. pedig Kosztolányi Dezső »A szegény kis gyermek panaszai« c. versét rátermettséggel mondotta el. A közönség a műsor befejeztével meleg szeretettel tapsolt az összes szereplőknek, de különösen vezetőiknek; aztán a fiatalok, már amennyire lehetett, parázs táncra perdült, amelynek csak a reggeli pirkadás vetett véget.

B. N.

— **Uj állatorvos Selmecebányán.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Selmecebányára városi állatorvossá *Szabó Károly* budapesti m. kir. állatorvost nevezte ki.

— **Magyar ipar sikere a külföldön.** *Kachelmann Károly és Fia* viñyei gépgyára, mely szolid és kiváló gyártmányairól országszerte ismert, a magyar iparnak a külföldön is nagy sikert is dicsőséget szerzett. Mint értesülünk, újabban Törökország kormánya bizta meg az ottani állami szénbányák berendezésével. *Kachelmann Károly*, a gyár tulajdonosa, a napokban Budapestre utazik, hogy az ottani főkonzulnál, a gépek szállítása ügyében, a lépéseket megtegye s a berendezések szállításának határidejét megállapítsa.

— **Uj ügyvéd.** *Müller Miksa dr.*, ki a mult év december havában tette le az ügyvédi vizsgálatot, Budapesten telepedett le s nyitott irodát.

— **Egyházi közgyűlés.** A hodrusbányai ág. hitv. ev. egyház f. évi március 3-án, vasárnap, fogja évi rendes közgyűlését megtartani. A közgyűlésen töltek be a Valentik György eltávozásával megüresedett tanítói állást is. Az állásra eddig két pályázó van. Értesülésünk szerint *Niederland Vilmos* irtványosi tanítót, a selmecebányai kerületi Csemez-tanítóképző volt növendékét, fogja az egyházi közgyűlés megválasztani.

— **Kinevezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter, az állami erdőtisztek összesített közös rangsorozati létszámába, *Sperling Viktor* okl. erdészti a dévai állami erdőhivatalhoz erdőmérnökjelöltté, továbbá *Muresianu Aurél* uradalmi erdőmérnökgyakornokot, *Szilárd Tivadár és Ciganovič Vladimír* végzett erdészeti főiskolai hallgatókat ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökgyakornokká nevezte ki s Muresianut a sepsiszentgyörgyi erdőhivatalhoz, Szilárdot a besztercebányai erdőigazgatósághoz, Ciganovičot pedig a vinkovcei erdőhivatalhoz rendelte szolgálattételre.

— **Övönváltás.** A F. M. K. E. selmecebányai választmánya, *Farbaky István* miniszteri tanácsos elnöklésével, folyó hó 17-én tartotta évi gyűlését a városháza tanácstermében. A gyűlés megvizsgálta a multévi zárószámadatokat, megállapította az 1912. évi költségelőirányzatot, tudomásul vette, hogy a központi választmány a hodrusbányai és az istvánházai övönök fizetését 800 koronára emelte s betöltötte az üresedésben volt istvánházai övönői állást. A választmány erre az állásra, szótöbbséggel, *Jahn Blanka* bélabányai övönőt választotta meg, a bélabányai övönői állást pedig, ideiglenesen, *Sável Ilonka* okl. övönővel töltötte be.

— **Az erdészeti államvizsgálók figyelmébe.** *Horváth Sándor*, az erdészeti államvizsgáló-bizottság elnöke, felhívja azokat, kik a folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát szándékoznak tenni, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat, *folyó év február végéig*, az erdészeti államvizsgáló-bizottság elnökének címére (Budapest, V., Zoltán-utca 16.) bérmentesen küldjék be.

— **A Selmecei Takarékpénztár közgyűlése.** A Selmecei Takarékpénztár, *id. Hornyacsék István* elnöklésével, folyó hó 22-én tartotta 64-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlés megelégedéssel vette tudomásul, hogy bár a részvényes betevők a részvénytöke felemeléséhez nagyobb betétösszegeket vettek ki, az 1911. évi takarékbetétek összege átlépte az 5 millió koronát. Olyan tekintélyes összeg ez, melyből örömmel állapítható meg a város és környéke lakosságának a takarékosága. *Bérci János* gyakornokot, ki két éve működik az intézetnél, 1500 kor. fizetéssel, 20% lakáspénzzel és megfelelő jutalékkal, ideiglenes minőségű segédkönyvelővé választotta meg a közgyűlés s az 1914. évi rendes közgyűlésig terjedő érvénnyel megválasztotta felügyelő-bizottsági tagnak *Dimák Gyulát*, igazgatósági tagoknak

Suhajda Lajost, Medveczky Andort, Goldfuss Mihályt, Rappensberger Vilmost, póttagoknak pedig Zsámbor Pált, Platzer Sándort, Sipos Ferencet és Dalos Józsefet. A Flemming-ház telkén építendő szálló és lakóház építésére vonatkozólag azt határozta a közgyűlés, hogy a végleges elhatározás egy később összehívandó rendkívüli közgyűlésnek tartassék fenn. Az 1911. évi nyereimnyből jótékonycélokra, különösen a selmecebányai egyházak, iskolák s más, humánuscélú intézmények támogatására, 2062 koronát adományozott a közgyűlés.

— **A kir. kath. főgimnázium hangversenyének elszámolása.** A hangverseny bevétele 1428 K. 42 fill., kiadása 374 K. 82 fill., tiszta bevétele 1053 K. 60 fill. Az énekiskola céljaira ebből 111 K-t adtunk, a többi az alumneumunka jutott. Felülfizettek: Dr. Balás Hugó 11 K., Czobor László, Dr. Fodor László, Ibl Lajos, Kachelmann Károly, Dr. Vértesi Tóth Imre 10—10 K., Horváth Kálmán 7 K., Ernst Zsigmond, Grillusz Emil, Gyerk Mihály, Sipos Ferenc 6—6 K., Grohmann Gyula, Jankó Sándor, Kachelmann Farkas, Litassy János, N. N., Strocz Lajos, Woditska István, Zólmay Imre 5—5 K., Balázs János, Goldner Adolf, Haverla József, Dr. Hegedüs Gyula, Hlavathy Lajos, Dr. Kövesi Ferenc, Kubaszák Antal, Manner Lászlo, Nikl János (bt.), Dr. Radványi Antal, Dr. Tandlich Ignác 4—4 K., Ficere István 3.60 K., Dalos József, Fizély Károly, Kapsz István, Dr. Martos Sándor, Nikl János (ir. ig.), Obert Lajos, Rappensberger Vilmos, Riedl Gyula, Winterstein Bernát 3—3 K., Balásy Imre, Bentsik Gyergely, Blatny Tibor, özv. Bernhard Adolfné, Buzalka Mihály, Gábrél János, Grujber József, Hegyi Ferenc, Holczapfel Józsefné, Kinka Mária, Kuchár Géza, Letocha József, Dr. Mátrai Ferenc, Millenovich Ferenc, Moha Alajos, Murányi Károly, N. N., Niederland Samu, Puder József, Dr. Rauchbauer József, Dr. Szegedi Sándor, Szép Gábor, Tárkány Ferenc, Tuka Antal, Velics György, Vojtás Mátyás, Zachar Ádám 2—2 K., Bánik Lajos 1.40 K., N. N., 1.20 K., Zwick Vilmos, Gazsó Mihály, Gálik János, Klein Ede, Hornyacsék István, Magdius János, Matejka Gyula, N. N., Platzer Sándor, Surjánzsky Kálmán, Sümegh János, Szpiska Mihály, Urbanszky János 1—1 K., Stepanek Pál és 3 N. N., 80—80 fill., Hrntsár Sándor 60 fill., N. N. 50 fill., Csányi Aladár és 28 N. N. 40—40 fill. Fogadják a nemeslelkű jötevők az intézet hála köszönetét!

Az igazgatóság.

— **A selmecebányai-németi vasút ügye** a megvalósulás felé közeleg s hogy a dolog ennire haladt, ez *Czobor Lászlónak*, városunk fáradhatatlan és lankadatlan buzgalma országos képviselőjének az érdeme. A vasút új trace-ját, melyet meglehetősen nagy anyagi áldozattal, *Kosztolányi* budapesti mérnök készített, a közigazgatási bejárás elrendelése végett a napokban nyújtotta be a vállalkozó a kereskedelmi miniszteriumhoz. A közigazgatási bejárás a tavasz elején lesz s a vasút építését vagy az ősszel, vagy a jövő év tavaszán fogják megkezdeni.

— **Sorozás.** A városi katonai ügyosztály s ennek javaslatára a városi tanács a napokban készítette el a sorozási működési tervzetet s megerősítés végett a honvédelmi miniszteriumhoz terjesztette föl. A miniszterium azonban a tervet nem hagyta jóvá s azzal küldte vissza a városnak, hogy a sorozás, melynek március hó elején kellett volna megkezdődnie, a zavart politikai viszonyok miatt, a törvényhozás további intézkedéséig elmarad.

— **Szálló-tervek.** Selmecebánya sz. kir. bányavárosnak a mult év augusztus hónapja óta nincsen rendes szállója. A volt Hungária első emelete megmaradt ugyan szállónak, de ez nagyon is szűk, étterme, kávéháza nincsen s így az igényeket ki nem elégítheti. A Vigadó szállója sem

nevezhető igazi szállónak, mert bár van ugyan áterme, de kávéháza nincsen és szobái sem olyanok, minők egy modern szállótól várunk.

A mult évben ezeken a hiányokon akart segíteni a város, úgy, hogy egyszerre két szállót akart építtetni, egyet a város felső, egyet az alsó részén. Ez ellen a terv ellen, mikor még ügyszólván csirájában volt, ellenmozgalmat indult meg, melynek a látogatói azt hangoztatták, hogy a város közepén levő Flemming-ház helyén kell a modern szállót, vendéglőt és kávéházat megépíteni. Ezt a tervet a Selmei Takarékpénztár igazgatósága a magáévá tette s elhatározta, hogy a tulajdonában levő Flemming-ház telkén építteti föl a szállót s emellet egy modern bérházat. Ehhez azonban föltétlenül szükséges volt az Ezüst-utcába vivő sikátornak s a kamaraházi kert egy részének az átengedése. A Takarékpénztár igazgatósága folyamodott a városhoz az átadás s a bányagazgatóság az átadás s a bányagazgatósághoz a kertnek az átengedését. A város az utcát átengedte, a bányagazgatóság azonban a kert átadására nem volt hajlandó. Ezért a város külön kérést adott be a pénzügyminiszteriumhoz, ahol azonban, vett értesítés szerint, a kérelmet elutasították.

Mivel így a Takarékpénztár építése bizonytalan, új tervekkel kell foglalkozni. Legújabbban az a hír járja, hogy a volt Hungária tulajdonosa ismét visszaállítja a szállót, a kávéházat és az éttermet. Így a kérdés hamarosan megoldódik, de hogy a hír igaz-e, nem tudjuk bizonyosan. Azt is híresztelik, hogy a Takarékpénztár a kert nélkül is felépítteti a tervezett szállót. Rebesgetik végre, hogy a városi tanács már a legközelebbi közgyűlésen indítványozni fogja, hogy a vigadót építtesse föl a város modern szállóvá s ezenkívül vegye meg a Metropole épületét s ugyancsak szállóvá alakítsa át. A városi tanács levele ezzel az, hogy legyen elegendő szálló lakás, étterem és kávéház, másrészt biztosítva legyen a szállóügy s ne legyen a város kitéve annak, aminek most is ki van téve, hogy a magántulajdonosok spekulációja miatt szálló nélkül legyenek.

Bárhogy álljon is a dolog, annyi bizonyos, hogy tenni kell valamit, még pedig sürgősen, mert a szálló ügye úgy, ahogy van, soká nem maradhat.

— **A Polgári Társaskör** ma délután 4 órákor tartja évi rendes közgyűlését a kör helyiségében.

— **Áthelyezés.** A selmebányai m. kir. bányagazgatóság **Bielik Miksa** ferencnakai bányafelügyelő, hasonló minőségben, a körmöcbányai bányahivatalhoz helyezte át.

— **Lopás Béalabányán.** Florek Mihályné béalabányai lakosnak meglehetősen drága farsangutója volt az idei. 19-én este vagy nyolc farsangi maszk állított be hozzá s míg egyrészt a háziakat mulattatta, más részüket a szomszédos szobából 800 korona készpénzzel fizette meg a mulattatást. A rendőrség nyomoz, de még eddig nem akadt a tolvajok nyomára.

— **Színház.** Rác Dezső színtársulata, mely a mult évben majdnem hat hetet töltött Selmebányán, március 1-én városunkba érkezik s még aznap megkezdí előadásait. A tavaszi színházi szezonra két pályázó jelentkezett: Márfly Károly dr. és Rác Dezső. Mivel azonban Márfly dr. társulata csak májusban jöhetett volna, a város tanácsa Rác Dezsőnek adta meg az engedélyt.

— **Képkiallítás Selmebányán.** **Almássy István**, a Solymosi-féle műkiállítás rendezője, **Szepesi-Kuszkó Jenőnek**, a fiatalon nagy hírnévre emelkedett Mednyánszky-tanítványnak tájképeiből, továbbá **Juszkó Bélának**, a »Hortobágyi csikósélet« festőjének eredeti alkotásaiból, **Neogrady Antalnak**, az ismert akvarellistának vadászképeiből s más hírneves magyar festőknek a képeiből kollektív kiállítást rendezett a városi vigadó nagy-

termében. A kiállítás szerdán nyílt meg s ma estig tart. A képkiallítás d. e. 9 órától délután 4 óráig tekinthető meg s a képek, kedvező fizetési föltételekkel, meg is vásárolhatók. A kiállítást ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. Belépődíj: felnőtteknek 50 fillér, diákoknak 20 fillér.

— **Adomány.** Szloboda Andrásnak, a Budapestben beteg fekvő selmebányai munkásnak műlábara az elmult héten a következők küldték be adományait a rendőrkapitányságra: **Grillusz Emilné** 4 K. **Barock Ferenc** 1 K. **Wetzler Mór** 1 koronát.

— **Talált aranyfüggő.** A kir. kath. főgimnázium mult szombati hangversenyén Filó István gimn. tanuló egy drágaköves aranyfüggőt talált. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Járványosbetegség Hodrusbányán.** Egyik mult számunkban hírt adtunk arról, hogy Selmebánya város területén a folyó évben járványosbetegség még nem fordult elő. Most azonban, mint értesülünk, Hodrusbányán már napok óta dühöng a szamarhurut, annyira, hogy a hatóság, egyelőre csak két hétre, kénytelen volt az óvókat bezárni. Itt adjuk hírt, hogy Selmebányán az elmult héten egy vörheny megbetegedés fordult elő.

— **Hirdetőtábla.** A városi elemi iskolai épület alatt levő hosszú falat, amely azelőtt bizony nem volt valami szép, a város néhány évvel ezelőtti deszkaburkolattal látta el s hirdetések céljára adta bérbé. Kereskedőink és iparosaink ki is bérelték a helyet s a falat tetszetős hirdetőtáblákkal látták el. Célzerű dolog volt ez, mert az idegenek de a helybeliek is könnyen megtudhatták innen, hogy ez vagy amaz az iparos vagy kereskedő a város melyik részén lakik. Sajnos azonban, hogy az elhelyezett táblákat rosszelkű emberek állandóan rongálták, annyira, hogy a bérlőknek a folyamatos javításoktól elment a kedvük s a bérlőkkel felhagytak. A folyó hó 19-én megtartott árverésen egytizenegy kereskedő vagy iparos sem jelentkezett, így a város hatósága a táblákat leszedeti s a hosszú fal ismét disztelenül fog ott állani. Mi azt hisszük, hogy a kereskedőknek és iparosoknak kár elhanyagolni cégeik hirdetését. Segítsenek a vandalizmus ellen úgy, hogy ne vászonból, hanem bádognál készíttessék hirdetőtábláikat.

— **„Gondviselés.”** Egyik mult számunkban említettük, hogy a Gondviselés c. helybeli temetkezési-egyesület, egyévi fennállása óta is, nagyon sok emberrel tett jót s hogy újabban Lupták György kisbányai majorosgazdának, bár a leánya csak egy hónapig volt az egyesület tagja, 100 korona temetési segélyt utalványozott ki. Lupták a következő levélben köszönte meg az egyesület concilians eljárását: »Kötelességemnek tartom megköszönni a tek. igazgatóságnak azt az emberbaráti cselekedetét, hogy csekély díjjal tagja lehet szegény és gazdag annak az egyesületnek, mely a legszükségesebb időben anyagilag melléje áll mindenkinek, hogy családtagjait tisztességesen eltemethesse. Leányom egy hónapig volt a Gondviselés egyesület tagja, csak az első félévi tagdíjat fizette le s a helyivezetőség útján, leányom halála után azonnal megkaptam a kikötött 100 koronát. Ezért figyelmeztetek mindenkit arra, hogy ennek a derék egyesületnek mielőbb tagja legyen. Vajha minden ember megértene ennek az együletnek a hivatását! Lupták György s. k. Előttünk: Zsámbor Pál s. k. evang. lelkész. Klein Mihály s. k. evang. kántortanító.

— **A földművelésügyi miniszter a lóvédelemért.** Az Országos Állatvédő Egyesülethez a következő nagyfontosságú rendelet érkezett: M. kir. Földművelésügyi Miniszter. 887/1912. eln. szám. Valamennyi törvényhatóságnak, Budapesti székesfőváros polgármesterének, a m. kir. államrendör-

ség főkapitányának. Általánosan tapasztalt tény, hogy nemcsak a nagy városokban, de még a vidéken is bérkocsik és fuvarosok oly teljesen elcsigázott és nyomorék lovakat használnak, hogy szánalom azokra nézni s általános megütközést kelt az az embertelen bánásmód, amelyben a lovakat részesítik. Lépten-nyomon látható, amint ily kiéhezett, sőt néha sérült lovak, kegyetlen ostromlás által serkentve, tulterhelt szekereket vonszolnak és végkimerültség folytán az uttsten összeroskadnak. Hozzájárul ehhez az éles vasalásnak minduntalan tapasztalható hiánya, amely kinzásszámba menő gondatlanság, különösen téli időben, sikos uton, a lovak tönkretételét eredményezi. Nemcsak humanitárius érzések, de gazdasági szempontok is elkerülhetetlenül megkövetelik, hogy az állatokkal való ezen kíméletlen bánásmód s különösen a leromlott lovaknak fuvarozáshoz való használata hatósági uton is, minden rendelkezésre álló módon és eszközzel, megakadályoztassék és hogy az idevágó törvényes rendelkezések megtartása, ha kell, a törvény teljes szigorának alkalmazásával is, megóvassék. Felkérem ennél fogva Cimet, hogy ezeknek a kevéssé méltott állatvédelmi állapotoknak megjavítása érdekében saját hatáskörében a rendet helyreállítani és a törvényes intézkedések ellen tudatosan vétő fuvarosokat és alkalmazókat ez intézkedések szigorú megtartására szorítani sziveskedjék. Megjegyzem, hogy az idevágó törvényes rendelkezések megtartását saját közegeim által is ellenőriztetni fogom. Budapest, 1912 február 1. **Gróf Serényi Béla** s. k.

— **Az élelmiszerdrágaság** már csaknem kellemetlenségeket okoz. Tehát a háztartásnál bölcsen kell eljárunk. A kiadásoknál megtakarításokat érhetünk el, ha jól bevált élelmiszereket, pl. a Maggi-féle készítményeket használjuk melyek jóság közismert s melyek árai most is épp oly jutányosak, mint ezelőtt.

Dr. Ch. Mauriac, a párisi Hôpital du Midi orvosa írja: A természetes **Ferencz József**-keserü-vizet sokszor rendeltem s eddigi tapasztalataim szerint hatása nagyon kedvező, úgy hogy ez a gyógyviz a hasajtók között a legelső helyek egyikét foglalja el. — Kapható gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Unghváry József** szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolája Cegléd, ingyen és bérmentve küldi érdeklődőknek nemes gyümölcsfa-csemele, vadoncok, kertinövények, rózsák, sima és gyökerez szőlővesszők legújabb árjegyzékét.

MAGGI képző kocka
dbja. 5 fill.
kész húsleves
szolgáltat
levesek, mártások,
főzelékek stb.
számára.

— **Az anyák büszkesége** a szép és egészséges gyermek, hogy ez elérhető legyen, ígyék minden gyermek a hidegebb időszakban állandóan Zoltán-féle csukamájolajat, melynél kiválóbb készítmény nem létezik, mert tápereje nagy, szaga,

ize nincs és könnyen emészthető. Üvegje 2 kor. a készítő Zoltán Béla gyógyszerterében Budapesten és a gyógyszerterekben is.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számítógazdák és kertészek, még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szepők előzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű **Steckenferd- Illiomtejszappan**. Védjeje **Steckenferd**, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerter- drogéria- illatszertárban s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle **Manera- Illiomtejkrem** fehér és finom női kéz megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

— Kérjünk mindenütt gyügyi gyógy- és borvizet!

— Az olasz királyi család gyermekei mindannyian Phosphatine Falliéréssel lettek táplálva az elválasztás pillanatától kezdve és épen ennek tulajdonítható az, hogy a gyermekek kicsattanó egészséges jó színben nevelkedtek és gyermekbetegségeket mindezekig elkerülték. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermektáplálást az elválasztás idejétől kezdve úgy eszközöljük a leghelyesebben, hogy ha Phosphatine Falliérést tejbe főzve adunk a gyermeknek, mert ez esetben bélzavartól nem kell tartani és a gyermek fejlődése oly kiváló, hogy annál jobbat egy gondos szülő nem kívánhat.

MINDENFÉLE

A szem gondozása. *Lina Cavallieri*, mikor megkérdezték tőle, miként ápolja, erősíti a szemét; mivel fényesű, mivel óvja meg a természet szépséghibáitól, a következőket mondta:

— A szemnek két gonosz ellensége van: a megerőltetés és a por. Aki azt akarja, hogy szép szemé legyen, pihentesse és óvja meg a portól.

Nem szabad sokat olvasni és kézimunkázni. Este, mesterséges világítás mellett, soha. Az az erőfeszítés, mit a szem idegei ilyenkor kifejtnek, később azzal bosszulja meg magát, hogy millió apró ránc képződik a szemünk környékén. Kocsin, vonaton sem szabad olvasni. Hosszú uton, ha nem alhatunk, inkább csukjuk be a szemünket, gondolkodjunk, emlékezzünk vagy társalogjunk, csak ne olvassunk.

Megérkezés után, akár vonaton, akár kocsin, akár más egyéb alkalmatosságon tettük is meg az utat, rögtön permetezzük be a szemünket. Erre való az Adrenalinoldat. Otthon sem szabad hiába fárasztani a szemet. Elegendő, ha naponként rendszeren másfél órát szánunk az olvasásra és ezt is aprózzuk el. Nem szükséges minden haszontalanságot elolvasni, de ha naponként rendszeren másfél órát töltünk el egy-egy jó, szép és hasznos könyvvel, teljesen megadjuk lelkünknek, ami a lelkünké s mellette a szemünk is sértetlen marad. Így bánjunk a varrótűvel is. Ne öltünk össze-vissza, haszontalanságokat. A szükséges varrás sosem eszmét fel egy órát sem, csak rendet kell tartani.

Nem szabad sört és bort inni. Egy félpohár bor elegendő, hogy véres erekkel borítsa el a szemet. De a szemhéjak is gyulladást kapnak a szeszitaloktól.

A szem igazi üde, fényes szépségét a szemfűrdők biztosítják. Ma már általánosan kedvelt a

fűrdés; miért ne fűrdzhetünk a szemet is? Hiszen ennek is szüksége van arra, hogy a piszkotól megszabadítsuk. A sűrű szempilla és a szem környéke ugyancsak erős piszkogyűjtő. Sok gyuladásnak az az oka, hogy a szemet nem jól mossák ki.

A szem ápolásához tartozik a szem környékének simogatása, a rendes masszázs, mely naponta 4—5 percig tart és kiterjed az egész arc minden sötétjére. Ezt legjobb este végezni. Nagyon emeli a szem szépségét a szempilla színe, hossza, sűrűsége. Ennek épsége a szemhéj egészségétől függ. Övni kell a gyulladástól, rögtön orvosolni, hogy a beteg talajból a hosszú szőrösöl-örökre ki ne vesszen. Az egészséges, szép pillákat pedig gondozzuk már a gyermekeknél is. Ha a szempilla nem hosszú és nem dus, orvosolni kell. Ezenkívül rendszeren kell kefélni a szemöldököt és a szempillát is. A masszázson és a fürdetésen kívül rendszeres szemgimnasztika is szükséges. Nyugodtan tartjuk a fejet s a szemgolyót és a szemhéjakat szisztematikusan mozgatjuk. Nagyon elfárasztani őket azonban nem szabad.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem felelős a szerk.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó háziroz mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülé életmód egyéb következményeiben szenvednek

Egy eredeti doboz ára 2 K.

Védői gyógyszerterekben kérjük Moll készítményeit

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fajdalom csillapító Bedorzsolás, és erősítő

elismert, régi jó hírnevű háziroz szaggatás és hűléstől származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2—

Kapható minden gyógyszerterekben és drogeriában

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész.

cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

Menyasszonyi kelengyék selyemből méterenként 1 kor. 35 fillértől minden színben. Porto és vámmentesen házhoz szállítva. — Mintákat nagy választékban postafordulattal küld: **Henneberg se-lyemgyára Zürich.** 3

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

1232. sz. 1912. vt.

Hirdetmény.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a színházi helyiségben és a folyosón való eukrászati cikkek eladásai jogának három évre való bérbeadása céljából a városháza tanács-terében a f. évi február 26-án d. e. 10 órakor árverést tart. Kikiáltási ár 30 kor. (harmine) kor. bér.

Selmecbányán, az 1912. évi február hó 16-án tartott tanácsülésből.

Horváth Kálmán,
polgármester.

1432. szám. 1912.

Hirdetmény.

Az 1886. XXI. t. c. 7 §-ának rendelkezése-hez képest közhírré teszem, hogy a városi törvényhatósági bizottság 1912. évi február 13. nap-

ján tartott közgyűlésében, 35 közgy. sz. alatt, az alábbi közérdekű határozatot hozta:

Tekintettel arra, hogy az Óvár-műemlék eddig 48.000 koronával renoválatot és még renoválatni fog, tekeintettel továbbá arra, hogy itt van elhelyezve a múzeum és itt lesz elhelyezve a könyvtár és a levéltár és tekintettel arra, hogy jelenleg nincs jó hozzáférhetőség és csakis meredek és rossz mellékuton lehet odajutni, továbbá, tekintettel arra, hogy az Óvár-ra csakis a Szábl-féle kerten keresztül lehet jó hozzáférhetőség létesíteni, mely kert és ház most eladó és pedig 8600 korona árért, mely ár nem magas és végül tekintettel arra, hogy az itt létesítendő feljáró szépíteni fogja a várost és emelni fogja az Óvár-nak értékét is. — Király Ernő biz. tag ellenin dítványával szemben, elyben kimondja a törvény-hatósági bizottság hogy:

1. tulajdonjoggal és 8600 azaz: nyolcezer-hatszáz korona vételárért megveszi a selmecbányai 218 sz. tlkjvben A. + I. soroz. 484. hr. sz. a. irt és kiskoru Szábl Szilárda és Zoltán tulaj-donát képező 104/II. sz. házat és kertet;

2. addig is, mig ezen a kerten keresztül egy megfelelő feljáró létesítetik, a Műemlékek Országos Felügyelő-Bizottságával egyetértőleg ezen a kerten keresztül egy ideiglenes serpentin-ut ké-szítendő 500 kor. költséggel;

3. addig is, mig a 104/II. sz. ház megfelelő-leg átalakítatik, az eddigi állapotában bérbe-adandó;

4. végül, hogy a vételhez szükséges 8600 kor. vételár, a serpentin-utra szükséges 500 korona és az átírás díjak a városi birtokeladási alaptól fedeztessenek és az így vett ház és kert a város törzsvagyonába felvéttessék.

Mindezeknek a határozatoknak végrehajtá-sával a városi tanács bizatik meg, azzal, hogy ez az érdemleges tárgyalás céljából, a jövő havi közgyűlés tárgysorozatába felveendő.

Ez a közérdekű határozat oly figyelmeztetés-sel tétetik közzé, hogy az 1886. XXI. t.-c. 8. §-a, illetőleg az 1886. XXII. t.-c. 110. §-a értelmében az ellen, kihirdetése napjától számított 15 nap alatt, az ezen sz. kir. város kötelekébe tartozó bármely polgár és azok, kik a városban vagy határában (kültecban) ingatlan vagyonnal bir-nak, a v. polgármesterhez benyújtandó felebbe-zéssel élhetnek.

A határidő a kihirdetést követő naptól szá-mittatván, kiemeltetik, hogy jelen hirdetmény a hirdetőtáblára 1912. évi február, hó 21. napján függesztetett ki.

Selmecbányán, 1912. évi február hó 20-án.

Horváth Kálmán,
polgármester.

361/rkp. 1912. sz.

Hirdetmény.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. város polgár-mestere 47/1912. polg. számú véghatározatával a helybeli bányászati és erdőszeti főiskola rektori hivatalának engedélyt adott arra, hogy Selmec-és Bélabánya város határában fekvő Pod-Drien-nouvruch, Humelint, Srjeborná Meltava, Pod-Peklo Predná-Strela, Zadná-Singlova, Boróka, Lausbach, Kramjáre, Jedlovina, Szalka, nevű erdőrészekben és dűlőkben, valamint a főiskola tulajdonában levő kísérleti kertben a rókákat és egyéb duva-dakat strichninnel pusztíthassa, irtthassa.

A mérgezés megkezdését azzal teszem közzé, hogy a mérgezett tárgyakhoz hozzájutni, vagy azokat eltulajdonítani 15 napig terjedő elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terbe alatt tilos s hogy ezeken a területeken a nevezett rektori hivatal a mérgezés tartamára a járást-kelest megtiltani is jogosítva van.

Selmecbányán, 1912. február 10-én.

Longauer Nándor dr.
rendőrfőkapitány h.

1217. szám szv. 1912.

Hirdetmény.

A város tanácsának f. é. 728. számú meg-bizátása folytán árlejtést hirdetek a városi irodák részére ezáltalandó következő irópapírüzükségletre és pedig: az 1912., 1913 és 1914. évekre:

Évenként körülbelül szükséges:

1. Finom szürke fogalmazópapír,	60	rizma,	1000	ives
2. » irodai fehér	» 30	»	»	»
3. » miniszteri	» 5	»	»	»
4. Jegyzőkönyvi merített	» 2	»	»	»
5. Íratópapír, vastag.	» 1	»	»	»
6. Pakkolópapír, (nagy ives)	» 1	»	»	»

Csak írásbeli ajánlatok fogadhatók el, melyek a kellő mintákkal szerelendők fel.

Az ajánlatok beadásának határideje 1912. évi március 4-iki déli 12 órája.

A papírosminták a városi számvevőségben tekinthetők meg s legelső sorban e minták szerinti minőségre vonatkozó ajánlatok vételnek figyelembe, mely kikötés azonban nem zárja ki, hogy minőségben megfelelőbb, de emellett árban előnyösebb papírral bárki is ne pályázhassék.

A pályázó pályázatában a papír árát, minőségként és 1000 ives rizsmánként, a rizsma súlyát is kitüntetni tartozik.

Az összes papíros a városi számvevőség hivatalos helyiségébe szállítva adandó át, a szükség szerint és esetenként s a pályanyertes szállító a papirokat saját raktárában köteles oly készletben tartani, hogy a felmerülő szükséglet bármikor megkapható lehessen.

A papíros a városi számvevősége által, bolti könyvecske alapján, rendeltetik meg s negyedévenként betérjesztendő számla alapján a városi pénztár által fizetetik.

A pályázati mintákra a papíros jele s a hazai gyártmány ellenőrizhetése céljából az előállító gyár neve is rávezetendő.

A város hatósága fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályázók közül, nem tekintve az ajánlott árakat, szabadon választhassa a szállítót.

A vállalatból folyó minden bélyeg és illeték a vállalkozót terheli.

Selmecebányán, 1912. február 13-án.

Városi számvevőség.

HIRDETÉSEK.

Szivarkapapír és
szivarkabuvelő

ABADIE
PARIS

Minden tőzsdében kapható

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSKÖZMŰVÉSZETI
CZEGLED (PÉSZ HEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsök, vadonok, kerti sörvények,
sima és gyökeres szőlővesszők

„ s.t.b. kaphatók. „

← Teszek kimentő árjegyzékét kérni.

Dunkel V. K.

Felsőmagyarhoni Első Parkettgyár

„ Részvénytársaság „

Kassán.

Ajánlja kitünő tölgyfából készült, sokszorosán kitüntetett

parkétáit,

ugynevezet **amerikait**, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Nedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkétáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

➔ **Rajzminták díjmentesen.**

Nagybanvaló kivitel mindenfelé.

Jóminőségű

OLVASZTOTT ZSIR

Zsirnakvaló

Bőrnélküli szalonna

Paprikás, füstölt és

SÓZOTT SZALONNA

jutányos áron

kapható

Balogh Testvérek

hentes üzletében

Debrecen, Szentanna-utca 47.

Arjegyzék

kívánatra ingyen.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A nagy hidegek rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek elterjedését. Tény, hogy a

kanyaró

vörheny, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek az idén fokozottabb erővel léptek fel, mint más években, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

lysoform

szagtalan nem mérgező, olcsó éseredeti üvegekben **80 fillérért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógy fertőtlenítésére, antiseptikus kötéseknek (sebekre és daganatokra), kéz- és armosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknek is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 korona.**

Fodormenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Szájbúzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és utabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek **ingyen** és berente megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk, **6 korona előzetes beküldése esetén**, 3 üveg Lysoformot, 2 db. szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

KIADÓ LAKÁS. Felsőrózsa-utca 83 szám alatt 6 szobából álló uri lakás, a hozzátartozó összes mellékkeliségekkel, udvarral és szép kerttel: 1912. évi május hó 1-től kiadó. Megtekinthető bármikor. Bővebbet:

Muszka Mariettánál.

NYERSOLAJ SZIVÓGÁZ DIESEL BENZIN MÓTOROK és lokomobilok

Gyors szállítás, kedvező fizetési feltételek, messzemenő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
Németország legrégebbi, legnagyobb mótorgyára
VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa
BUDAPEST, V., KOHÁRI-UTCA 4.
(ALKOTMÁNY-UTCA SAROK.)

Kiadó két udvari emeleti lakás és egy földszinti szoba az ő-postán.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ

Ajánlok mindig frissen kapható
.. I. rendű ..

PRÁGAI SONKÁT,
kg.-ként **K 2-50.**
Egyéb cikkekben is felhívom szives figyelmét dúsan felszerelt raktár-ramra.

Tisztelettel
ENGEL ZSIGMOND.

Naponta főtt sonkát felszeletelve dkg.-ként 5 fill.

**Világhírnévnek
örvendő**

Salvator

sörkülönlegességünk szállítása a régi tradicionális szokáshoz hiven, ez évben is február havában történik. Hogy a n. é. közönség biztosítva legyen, miszerint SALVATOR-sört és nem annak valamely utánzatát kapja, kérjük az alatt megjelölt — minden hordón vagy palackon látható — védjegyünkre, melyen a törvényi-

leg védett „SALVATOR” szó van feltüntetve, különösen ügyelni.

Paulanersörfőző Részvénytársaság

.. Salvatorsörgyár München. ..

Vezérképviselőlet Magyarország és Dalmácia részére

MEZEY ÉS TÁRSA

BUDAPEST.

Kizárólagos kimérés

Winterstein Bernát vendéglős

Városi Vigadó.

Kimérés kezdete február 20-ától.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb

RÉTHY-féle pometefüczukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Csak a
minőség

réven lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorú